

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történelmi Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Levéltártan

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Oklevéltan és pecséttan. HLM1506						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Kovács András, dr. Bogdándi Zsolt						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Köt. Opc.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	4	3.3 szeminárium/labor	
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					15
Vizsgák					15
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	126				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• kötelező jelenlét
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Kurzus és szeminárium diplomatikai és pecsétani alapfogalmak elsajátítására, a középkorra és kora-újkorra szakosodott hallgatók részére
Transzverzális kompet	<ul style="list-style-type: none"> A téma könyvészetének áttekintése és elsajátítása Alapfogalmak elsajátítása levéltári anyag bemutatása révén

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> középkori és kora-újkori írásbeliségre vonatkozó ismeretek elsajátítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Középkori és kora-újkori oklevelek jellemzőinek megismerése Pecséttípusokra vonatkozó ismeretek elsajátítása Oklevéladó intézményekre vonatkozó ismeretek elsajátítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Az oklevéltanról	Előadás	
2. Bevezetés. A pecsétek tanulmányozásáról	Előadás	
3. Oklevéltan. Oklevélkibocsátók Magyarországon és Erdélyben	Előadás	
4. Adattárak: A középkori Magyarország levéltári forrásainak adatbázisa; A középkori Magyarország digitális könyvtára;	Előadás	
5. A középkori oklevelek keletkezése.	Előadás	
6. Pecsétan. Pecsétnyomók. A pecsét használata a középkori írásbeliségben. A pecsétek típusai. Erdélyi oklevélkibocsátók pecségei.	Előadás	
7. Kitekintés. 1. Archontológia. Közölt archontológiai összeállítások	Előadás	
8. A kora-újkori oklevelek történeti forrásértéke	Megbeszélés, referátum	
9. Oklevéltípusok, az oklevelek külső- és belső ismertetőjegyei	Megbeszélés, referátum	
10. A kancellárián kiállított oklevelek jellemzői	Megbeszélés, referátum	
11. Az Erdélyi Fejedelemség területén működő hiteleshelyek és okleveleik	Megbeszélés, referátum	
12. Kormányzati szervek az Erdélyi Fejedelemségben és az általuk kiadott oklevelek	Megbeszélés, referátum	
13. Az oklevelek nyelve	Megbeszélés, referátum	
14. Pecsét és pecséthasználát az Erdélyi Fejedelemségben	Megbeszélés, referátum	

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>Ajánlott könyvészet:</p> <p>Bogdándi Zsolt: <i>A kolozsmonostori konvent a fejedelemség korában</i>. Kolozsvár, 2012.</p> <p>Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. I–III, V. Bp. 1890–1913. V. passim.</p> <p>Fejér Tamás: <i>Kancelláriai jegyzetek az erdélyi fejedelmi kancellária okleveles gyakorlatában a Báthoriak korában (1571–1602)</i></p> <p>Gálfi Emőke: <i>A gyulafehérvári hiteleshely requisitorai (1556–1690)</i>. Kolozsvár, 2015.</p> <p>Györrffy György: <i>Geographia historica Hungariae tempore stirpis Arpadianae</i>. Az Árpád-kori Magyarország történelmi földrajza. I3–IV. Bp. 1987–1998. I. 5–17.</p> <p>Idem: A középkori okleveles források kutatása Erdélyben. In: <i>Codex diplomaticus Transsylvaniae. Diplomata, epistolae et alia instrumenta litteraria res Transsylvanas illustrantia</i>. Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez. I. (1023–1300). Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel regesztákban közzéteszi Jakó Zsigmond. Bp. 1997. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai. II: Forráskiadványok 26.). 7–32.</p> <p>Idem: <i>Magyar oklevéltan</i>. Bp. 1930. (A magyar történettudomány kézikönyve II/3.).</p> <p>Idem: <i>Magyarország világi archontológiája 1301–1457</i>. I–II, Bp. 1996 (História Könyvtár. Kronológiák, adattárak 5.). p. XXIII–XXXIII.</p> <p>Idem: <i>Sigilografia cu referire la Transilvania până la sfîrșitul sec. al XV-lea</i>. In: <i>Documente privind istoria României</i>. Introducere. Vol. II. Buc. 1956. 561–619.</p> <p>Imre Szentpétery: <i>A kronológia kézikönyve</i>. A Chronologia és az Oklevéltani naptár összevont, javított és bővített kiadása. A szerző hagyatékának felhasználásával sajtó alá rendezte Gazda István. Kiegészítette Érszegi Géza, Raj Tamás és Szögi László. Bp. 1985 (Tudománytár 15.). Capitulum: Szentpétery: Chronologia, nr. 18. 24–25., 30–31. 34., 37–44., 59.</p> <p>István Tringli: <i>Középkori oklevelek kiadásának problémái</i>. In: <i>Fons</i> 7 (2000). 1. sz. A történelmi források kiadásának módszertani kérdései. Szerk. Kenyeres István. Az 1999. december 8-án tartott, Budapest Főváros Levéltára, Fons, Magyar Történelmi Társulat által szervezett Levéltári Nap előadásai. 7–40.</p> <p>Istványi Géza: <i>A magyarnyelvű írásbeliség kialakulása</i>. Budapest, 1934.</p> <p>Iván Borsa: <i>Az erdélyi vajdák igazságszolgáltató és oklevéladó működése 1526-ig</i>. Bp. 1940. (A Pázmány Péter Tudományegyetem Történelmi Szemináriumának Kiadványai 18.).</p> <p><i>Jacobinus János erdélyi kancellár formuláskönyve (1602)</i>. Bevezetéssel és jegyzetekkel közzéteszi Bónis György és Valentiny Antal. Kolozsvár, 1947.</p>		

Jakó Zsigmond– Radu Manolescu: A latin írás története. Bp. 1987. p. 41–61, capitoile: Íróanyag, írószerek, írástechnika, mai puțin cap. Papírkészítés Románia területén; p. 110–137,
 Jakó Zsigmond: *Írás, levéltár, társadalom. Tanulmányok és források Erdély történelméhez.* Bp. 2016.
 Kosáry Domokos: Bevezetés Magyarország történetének forrásaiba és irodalmába. I. 1. Általános rész I–II. Bp. 1970.
 Kumorovitz Lajos Bernát: A magyar pecséthasználat a középkorban. Bp. 1993.
 Mályusz Elemér: Az erdélyi magyar társadalom a középkorban. Bp. 1988.
 Pécsi Anna: *Az erdélyi fejedelmi kancellária kialakulása és okleveles gyakorlata 1571-ig.* Budapest, 1938.
 Trócsányi Zsolt: *Erdély központi kormányzata 1540–1690.* Budapest, 1980.

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Szövegértelmezés és elemzés
- Az elméleti eredmények gyakorlati alkalmazása
- Szintetizáló készség

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Vizsga	Írásbeli	50%
		Bemutatók	50%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

Kitöltés dátuma

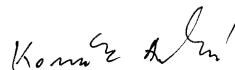
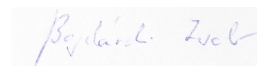
Előadás felelőse

Előadás felelőse

Kolozsvár, 2020. 03. 28.

dr. Kovács András

dr. Bogdándi Zsolt

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Kolozsvár, 2020. 03. 30

Intézetigazgató

dr. Nagy Róbert-Miklós docens

